

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 1120/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Sääksisäätiö sr, 0682778-9

Hakemus

08.02.2026, sähköpostitse

Sääksisäätiön alainen Merikotkatyöryhmä hakee Metsähallitukselta lupaa merikotkan pesien tarkastamiseen ja poikasten rengastamiseen valtion luonnonsuojelualueilla sekä Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa olevilla, suojeluun varatuilla alueilla vuosina 2026-2035. Merikotkaryhmä hakee lupaa 1) liikkua ja nousta maihin suojelualueiden rajoitusosilla ja luonnonpuistoissa pesien etsinnän ja tarkastusten yhteydessä, 2) rengastaa merikotkan poikasia, sekä 3) käyttää droonia pesätarkastusten yhteydessä poikasaikaan.

Merikotkaryhmä vastaa merikotkan pesien kartoittamisesta ja pesätarkastusten koordinoimisesta Suomessa. Tulokset toimitetaan Lajitietokeskuksen Laji.fi -tietokantaan sekä Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen käyttöön. Tiedot pesätarkastuksista ja rengastuksista tallennetaan lisäksi Luonnontieteellisen keskusmuseon Sulka- ja Haliaeetus-järjestelmiin. Poronhoitoalueella inventoinnit tehdään yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Tarkastukset tehdään vuosittain touko-heinäkuussa (pohjoisessa kesä-heinäkuussa). Pesätarkastusten ja poikasten rengastusten lisäksi pesiltä kerätään talteen pudonneita sulkia ja höyheniä sekä poikasilta otetaan höyhennäyte DNA-analyysiä varten. Pesätarkastuksissa käytetään droonia, mikä lyhentää pesillä vietettävää aikaa sekä vähentää tarpeettomia kiipeämisä, jos pesässä ei ole poikasia tai poikaset eivät ole

oikeassa iässä rengastuksen kannalta. Droonin avulla pystytään vähentämään pesien tarkastuksesta varsinaiselle pesinnälle aiheutuvia vaikutuksia.

Merikotkaryhmä organisoi pesätarkastukset alueellisesti siten, että aluetyöryhmien vastuuhenkilöt huolehtivat mm. tarkastusten kattavuudesta, lupaehtojen noudattamisesta, raportoinnista sekä pesällä tapahtuvan häiriön ehkäisemisestä. Alueryhmissä toimii maassa kaikkiaan noin 100 pesätarkastajaa sekä joitakin kymmeniä avustajia tutkimusnäytteiden otossa, emolintujen kuvaajina ja veneenkuljettajina.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää Merikotkaryhmälle sekä työryhmän nimeämille merikotkarengastajille ja pesätarkastajille luvan merikotkan pesien tarkastamiseen, poikasten rengastamiseen sekä pienimuotoiseen näytteenottoon (pudonneet sulat/höyhenet, DNA-näyte poikaselta) valtion luonnonsuojelualueilla sekä Luontopalveluiden hallinnassa olevilla, suojeluun varatuilla alueilla. Lupa-alueet on esitetty kartalla liitteessä 2. Alueiden rajat on mahdollista tarkastaa Metsähallituksen Maat ja vedet -karttapalvelusta (<https://www.metsa.fi/maat-ja-vedet/pinta-alat/karttapalvelut/>).

Lupa sallii liikkumisen kansallispuistojen, luonnonpuistojen ja valtion luonnonsuojelualueiden liikkumisrajoitusalueilla rajoitusten ollessa voimassa, kun liikkuminen on luvalla tehtävien toimenpiteiden vuoksi tarpeen, tässä luvassa määriteltyjen ehtojen puitteissa. Muu liikkuminen alueilla, joilla on voimassa liikkumisrajoituksia, on kielletty. Pesien tarkastuksessa on lisäksi sallittua käyttää droonia pesinnälle aiheutuvan häirinnän vähentämiseksi.

Lupa koskee Metsähallituksen hallinnassa olevia luonnonsuojelualueita, suojeluun varattuja alueita sekä erämaa-alueita. Suojeluun varatuille alueille sekä erämaa-alueille lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena. Lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena myös Metsähallituksen hallinnassa oleville, yksityisille luonnonsuojelualueille (YSA) sekä niille valtion luonnonsuojelualueille, joilla Metsähallitus ei ole alueen perustamislain tai -asetuksen nojalla toimivaltainen viranomainen. Näiden alueiden osalta luvan saaja vastaa tarvittavien viranomaislupien hankkimisesta toimivaltaiselta viranomaiselta ennen pesien tarkastamista tai poikasten rengastusta. Tarvittaessa luvan saajan tulee tarkastaa luvantarve tämän luvan käsittelijältä. Tiedustelut tulee toimittaa sähköpostitse vähintään 2 viikkoa ennen alueelle menemistä, jotta lupatarve ehditään tarkastaa ennen maastotöiden alkua.

Lupa koskee merikotkatyöryhmän aluevastaavia sekä työryhmän eri alueille nimeämiä rengastajia ja pesäntarkastajia. Pesien tarkastuksessa ja rengastuksissa on sallittua käyttää avustajia, jotka liikkuvat alueella em. henkilöiden seurassa. Lupaa käyttävä rengastaja vastaa siitä, että mahdolliset avustajat noudattavat tämän luvan ehtoja sekä suojelualueiden rauhoitusmääräyksiä.

Merikotkatyöryhmän tulee pitää kirjaa lupaa käyttävistä rengastajista ja pesäntarkastajista. Mahdolliset muutokset rengastajissa ja pesäntarkastajissa tulee laittaa tiedoksi vuosittain ennen pesäntarkastuskauden alkua Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan asianumero (MH 1120/2026) mainiten.

Lupa on voimassa seuraavasti:

Alkaa: 01.05.2026

Päättyy: 31.12.2035

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023, 1 §) mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Luvan mukainen toiminta palvelee tutkimus- ja luonnonsuojelutarkoitusta mahdollistaen merikotkakannan pitkäaikaisseurannan jatkamisen sekä lajin pesintöjen tarkastamisen. Luvan mukainen toiminta on osa valtakunnallista petolintuseurantaa ja se tuottaa tietoa mm. merikotkan kannanmuutoksista ja poikastuotannosta. Luvalla saatava tieto mahdollistaa merikotkan huomioimisen luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelussa sekä alueita koskevassa edunvalvonnassa.

Luvan saaja (Merikotkatyöryhmä) vastaa merikotkakannan valtakunnallisesta seurannasta. Työryhmä vastaa myös merikotkareviirien ja pesien tarkastusten suunnittelusta yhdessä petolinturengastajien kanssa. Aluetyöryhmien vastuuhenkilöt ohjaavat tarvittaessa rengastustoimintaa ja valvovat osaltaan lupaehtojen noudattamista. Metsähallitus katsoo, ettei merikotkan pesien tarkastus sekä poikasten rengastaminen hakemuksen ja tämän luvan ehtojen mukaan toteutettuna vaaranna luvan kohteena olevien suojelu- ja suojeluun varattujen alueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Useat lupaan sisällytetyt luonnonsuojelu- tai suojeluun varatut alueet kuuluvat Natura 2000 -suojelualueohjelman mukaisiin alueisiin. Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja, eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siten tarvetta.

Lupaehdot

Lupa koskee ainoastaan Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa olevia alueita. Muiden alueiden osalta luvan saaja vastaa riittävien suostumusten hankkimisesta maanomistajilta.

Luonnonpuistojen osalta luvan saajan tulee ilmoittaa ennen alueelle menemistä Metsähallitukselle. Ilmoitus lähetetään sähköpostitse luvan käsittelijälle (xxxx@metso.fi). Metsähallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita em. alueilla toimimiseen. Sekä luonnonpuistoissa että luonnonsuojelualueiden rajoitusalueilla toimittaessa tulee kiinnittää huomiota tarpeettoman häiriön välttämiseen sekä rajata toiminta pesien tarkastamisen kannalta välttämättömiin käynteihin.

Dronen käyttö pesien läheisyydessä tulee rajata ainoastaan välttämättömään, kun sillä pystytään välttämään tarpeeton kiipeäminen pesäpuuhun. Dronea tulee pesien läheisyydessä käyttää ainoastaan isojen pesäpoikasten aikaan tai merikotkan pesimäkauden (1.2.-15.8.) ulkopuolella, jos toiminnan tavoitteena on pesän kunnon

tarkastus. Luvan saajan (Merikotkatyöryhmä) tulee tarvittaessa hakea erillinen viranomaislupa Lupa- ja valvontavirastolta dronen käyttöön pesätarkastuksissa LSL 70 §:n mukaisesta häirintäkiellosta poikkeamiseksi.

Luvan käyttäjillä tulee olla lintuja rengastettaessa voimassa oleva lintujen rengastuslupa sekä noudattaa kyseisen luvan ehtoja. Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvanvaraista toimintaa harjoitettaessa.

Luvan saaja vastaa muiden, toiminnan mahdollisesti edellyttämien lupien hankkimisesta. Tämä lupa ei sisällä Merivoimien suoja-alueilupaa, lupaa liikkua rajavyöhykkeellä eikä lupaa liikkua Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla. Mikäli pesien tarkastus edellyttää em. lupia, vastaa luvan saaja tarvittavien lupien ja suostumusten hankkimisesta Rajavartiolaitokselta tai Puolustusvoimilta.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää Metsähallituksen myöntämän luvan lisäksi lupa- ja valvontaviraston lupaa (LSL 83 §).

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan saajan tulee raportoida pesätarkastusten tulokset sekä tehdyt rengastukset Luonnontieteellinen keskusmuseon ja Lajitietokeskuksen järjestelmiin, josta tiedot ovat myös Metsähallituksen käytössä. Metsähallitus pyytää tarvittaessa lisätietoja tiettyihin alueisiin tai reviireihin liittyen, jos tälle on tarvetta.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Valtion luonnonsuojelualueiden perustamislait ja -asetukset
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 1, 51 ja 56 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 (110/2026): 3 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

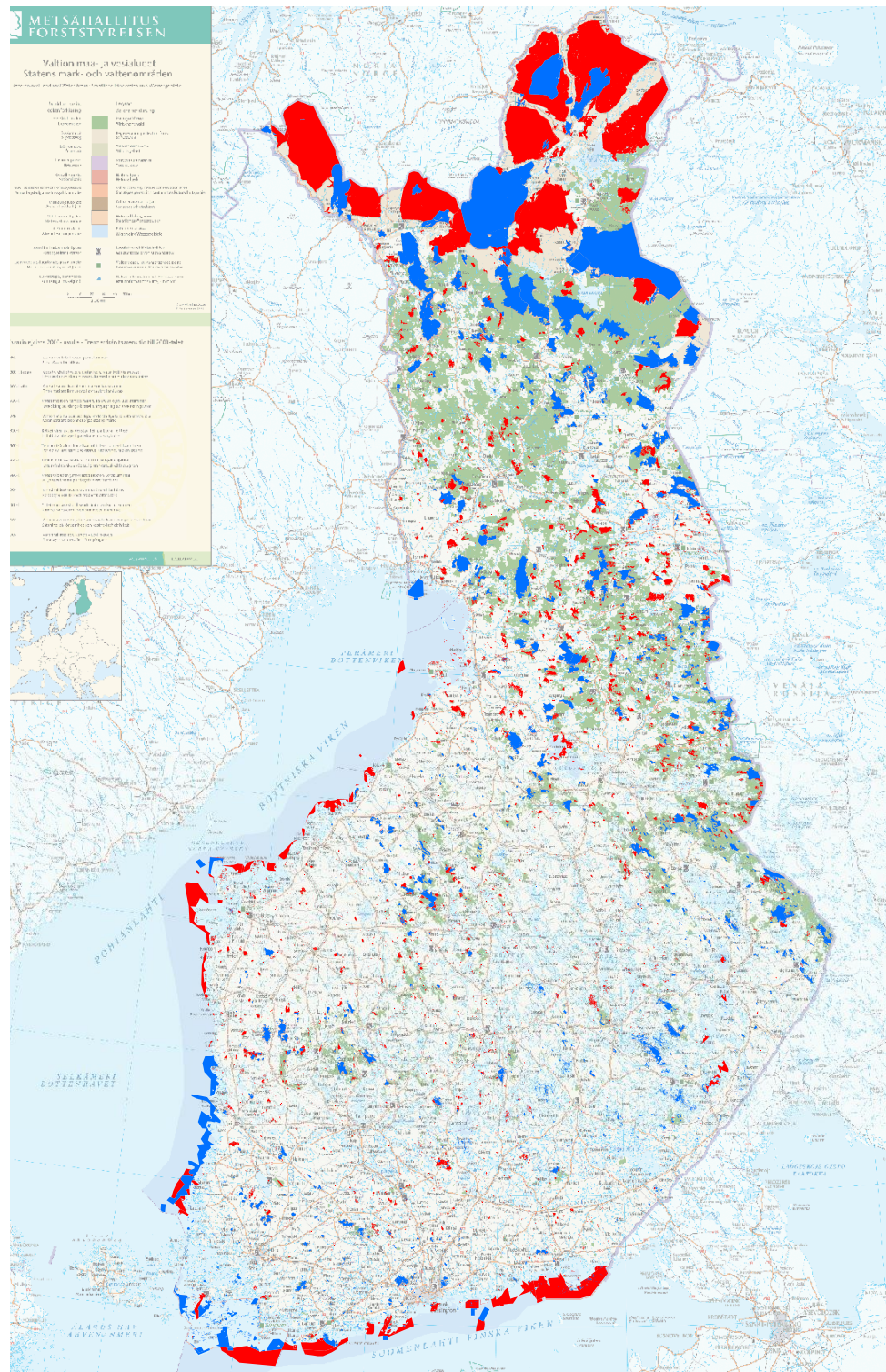
Liitteet:

- Liite 1. Lupahakemus (poistettu)
- Liite 2. Lupa-alueiden kartta
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Lupa- ja valvontavirasto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Ympäristökeskus
Rajavartiolaitos
Luonnontieteellinen keskusmuseo, Rengastustoimisto

Liite 2. Valtion luonnonsuojelualueet (sininen taustaväri) ja Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa olevat, suojeluun varatut alueet (punainen taustaväri). Alueet on tarkastettavissa yksityiskohtaisesti Metsähallituksen Maat ja vedet -karttapalvelusta (<https://www.metsa.fi/maat-ja-vedet/pinta-alat/karttapalvelut/>).

Liite 3. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000